

Glossar „BORKOR“:

A

Анализ
Анализ на случай

Б

„БОРКОР“

С

Causa finalis

Д

Данни
Документ
ДОМЕА

И

Информация
Интервенционна система (ИС)
ИС-идентификационен номер

М

Мярка (срещу корупцията)
М- идентификационен номер

П

Пореден обозначителен номер (ПОН)
Принципът БОРКОР
Продукт
Предмет на проекта

К

Качествен признак

Р

Регистър на слабите места
Регистър

С

Сегмент
S-идентификационен номер
Слаби места
Семейство от слаби места
Стандарт
Статистически анализ
Сегмент за проверка (СП)
СП-Идентификационен номер

Ф

Форензик
Форензик анализ на случай

V

V-Modell XT®

X

Характеристичен критерий

Ц

Център
ЦЕЛ
ЦППКОП

А

Анализът е систематично и целенасочено изследване на предмет или обект с помощта на аналитичен метод при използване на точно определени данни. Това са работни процеси, които се ръководят от **принципа БОРКОР** и се извършват от обучени специално за този стандарт анализатори.

Анализ на случай е анализиране на действителен или условен случай на извършено престъпление. БОРКОР разграничава (Оперативен анализ на случай - ОА) и (Форензик анализ на случай - ФА). Оперативен анализ на случай е аналитичен метод за реконструиране на фазите на протичане на престъплението, с цел установяване на неизвестен извършител. Използваният в рамките на принципа БОРКОР Форензик анализ на случай служи за разкриване на действия, с еднакви признаци (типични действия) и корупционни схеми, както и за разкриване на слабите места на корупцията.

Б

„БОРКОР“ е проектно означение на Проект на българското правителство за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност. Концепцията на проекта бе разработена през 2009/2010 г. от германски консултант. Понятието „БОРКОР“ е акроним, образуван от българските думи „Борба с“ и „Корупция“.

С

Causa finalis е латински термин на формулираната за първи път от Аристотел **крайна причина или целева причина**. При **Causa finalis** причината за дадено събитие се посочва като планирана цел. За разлика от принципа за каузалността, събитията и ситуациите при телеологичният подход се определят от тяхната цел или полза. Напротив, при едно действие **Causa finalis** е основанието /не причината/, защо това действие се извършва. Аристотел е отграничил **causa efficiens** (причина за действие) и **causa finalis** (крайна причина), за да се различават причинно-следствените естествени процеси и практически обосноваваните действия.

Д

Данни са всички налични текстове, таблици, графики и др. в електронна, писмена форма, които с оглед на тяхната приложимост за разкриване на **слаби места** на корупция и за разработване на **мерки** срещу корупция и особено за целите на анализа, все още не са били оценени или са неподходящи.

Документ е най-малката логическа цялост на даден **процес** в йерархичната файлова структура на концепцията ДОМЕА, която описва принципа на DMS/VBS-системите за управление и архивиране

на документите на БОРКОР. За концепцията не е от значение, дали към документите се отнасят веществени носители на информация или файлове.

ДОМЕА (Управление на документи и електронно архивиране в IT система за документооборот) е **с т а н д а р т** за управление на документи и електронно архивиране, използван в публичната администрация на Федерална република Германия. Концепцията осигурява задължителните правила за изграждане, както и нормативната форма на управление посредством IT-документи. ДОМЕА осигурява също така и уеднаквени, стандартизирани продукти за администрацията.

И

Информация по смисъла на БОРКОР са обработени налични, сведения в електронна, писмена форма, които са необходими и подходящи за прилагане на принципа БОРКОР за разкриване на **слаби места** на корупция, за разработване на **мерки** срещу корупция и особено за целите на анализа. Обработването на информацията под формата на стандартизирани мета-данни е задължително.

Интервенционна система (ИС) е наръчник от мерки, обхващащ правни, организационни, технически и кадрови мерки, разработени съгласно принципа БОРКОР, които се съчетават и координират в система, цялостно и оптимално покриваща дадена област на действие на корупция и могат систематично да ѝ противодействат.

ИС-идентификационен номер е обозначение на единична мярка или пакет от мерки вътре в рамките на интервенционната система. Единичната мярка или пакет получават **ИС-идентификационен номер** единствено тогава, когато се касае за самостоятелна мярка, която обаче не се причислява към нито една интервенционна система, но може да покрие напълно поле от дадена ИС по отношение **на полето на действие на корупция и дефинираните цели на мерките. Сегменти** (лат. segmentum „отрязък“) на **ИС-идентификационен номер** произхождат от описанието на самия **ИС-идентификационен номер**. Сегментите осигуряват недвусмислено причисляване на дадена единична мярка или частично решение към един проект, респ. към една интервенционна система.

К

Качествен признак определя или описва свойството на даден „Характеристичен критерий“ в качествена и оценителна степен.

М

Мярка (срещу корупцията) представлява цялостно (завършено) индивидуално действие, респ. индивидуално решение, с цел да отстрани слабите места за корупция, или да ги неутрализира, или да ги постави под контрол. Тя цели ограничено въздействие в конкретна област, относима към противодействието или борбата с корупцията (напр. законодателство, compliance, организация, техника, кадри).

М-идентификационен номер е обозначение за самостоятелна мярка. Сегментите на **М-идентификационния номер** произхождат от описанието на самия М-идентификационен номер. Сегментите осигуряват недвусмислено причисляване (сортиране) на мярката във възходящ ред на дадена **интервенционна система** и в низходящ ред към **слабите за корупция места**.

П

Пореден обозначителен номер (ПОН, ПОР) са мета-данни с азбучно-цифрово разпознаване. ПИН имат съществено значение за използване на **БОРКОР принципа**, както и при разработването и използването на интервенционни системи. ПОН в тяхната съвкупност изпълняват няколко функции, а отделният ПОН също, но в различни комбинации. Възможни са следните функционалности:

- a) Показателна функция (обща индексация)
- b) Наименуваща функция (индивидуална индексация)
- c) Разредна функция (подреждане, управление на документи и архивиране)
- d) Определяне на качеството (Коефициент на полезно действие, установяване на ефективността)
- e) Контролна функция (понятност, пълнота)
- f) Категоризираща функция (типизиране)
- g) Локализираща функция (геометрично нареждане)
- h) Търсеца функция (информационно търсене, търсене на резултата)
- i) Каталогна функция (препратка към каталози или регистри)
- j) Системна функция (линкове, респ. връзки на информацията, връзки на слабите места и връзки на мерките)
- k) Сценарийна функция (зрителен ъгъл)
- l) Указателна функция (флаг ОК)

Принципът БОРКОР, съгласно разработената концепция на проекта БОРКОР, е съвкупност от правила и способности за разкриване на Слаби места на корупцията и за разработване на Интервещионни системи срещу корупцията.

Продукт представлява резултат от един или няколко работни процеса на **БОРКОР** и се състои от един или няколко електронни документи/ файлове. Всички продукти се регистрират в един **Регистър (директория) на продуктите**.

Предмет на проекта е обозначение на подлежащ на анализ предмет или тема на съответния **БОРКОР-Проект**. (напр. **“Обществени поръчки”**)

К

Качествен признак определя или описва свойството на даден **„Характеристичен критерий”** в качествена и оценителна степен.

Р

Регистър на слабите места представлява файл /набор от данни/, който съдържа всички относими към проекта слаби места. За разлика от **Каталога за слаби места**, слабите места са конкретно описани и са относими към **предмета на Проекта** и към **Сегмента за проверка**.

Регистър представлява файл (набор от данни), който съдържа проектно относима информация, дефинирана съгласно принципът БОРКОР. (напр. **Регистър на слабите места**)

С

Сегмент е обозначение на определена част от даден идентификационен номер, който образува най-малката информационна цялост на този идентификационен номер.

S-идентификационен номер е обозначение на едно еднозначно **слабо място**. Сегментите на S-идентификационния номер се образуват от неговото описание.

Слаби места в областта на корупцията са обстоятелства или правила относими към системи, процеси или лица, които предизвикват корупция или я благоприятстват (портали на проникване) и се намират в конкретна вкаимовръзка със съответен свързващ обект (закон, процедура) и са в конкуренция помежду си. Когато слабите места могат да бъдат причислени /отнесени/ към сегмент за проверка, те образуват по правило „семейство от слаби места“ и/или се намират във връзка, /релация/ един спрямо друг.

Семейство от слаби места се състои от множество слаби места, които се покриват от определена **мярка** срещу корупция (напр. Шахматна фигура покрива определени игрални полета. Контролираните игрални полета отговарят на семейство от слаби места). **Семействата от слаби места** могат да се припокриват, така че няколко слаби места могат да се отнесат към няколко семейства от слаби места.

Стандарт е цялостна, уеднаквена норма, в повечето случаи приложим (или заложен като цел) начин, нещо да бъде извършено или направено. Даден стандарт би могъл да се отнася към постигането на определена цел, но също и към осъществяването на даден процес.

Принципът БОРКОР има силата на стандарт, както към работните процеси за изработване на интервенционни системи, така и към качеството на самите интервенционни системи срещу корупция.

Статистически анализ е аналитичен метод за оценка на статистически данни (напр. многовариантен анализ).

Сегмент за проверка (СП) е самостоятелна част от дадена процедура на действие или процедура по вземане на решение, която следва да се анализира, с цел откриване на слаби места.

СП-Идентификационен номер е еднозначно означение на **Сегмент за проверка** и е необходим предимно в рамките на итеративното /повтарящо се/ и поддържащо търсене вътре в **интервенционната система**, за да се установи необходимост от действие, както и да се открият грешки или слаби места. Сегментите на **СП-Идентификационния номер** се образуват от неговото описание.

Ф

Форензик обобщава няколко научни сфери, които установяват/идентифицират престъпни действия, или ги изключват, в последствие ги анализират и реконструират.

Форензик анализ на случай е новоразработен форензик аналитичен метод и е съставна, основополагаща част на **принципа БОРКОР**, с цел систематизирано подреждане и идентифициране на вече установени или на неразкрити типове корупционни действия и слаби места на корупция.

V

V-Modell XT® е гъвкав модулен продукт за развитие на комплексен, технически софтуеър и практически приложими решения, при което процесът на разработване е организиран в отделни фази. По отношение на принципа БОРКОР се прилага във фазите на обработка на аналитичните работни процеси за установяването на слаби места и за разработването на **„интервенционни системи“**.

X

Характеристичен критерий е обозначение на дадена идентичност (предмет, свойство, процес), която от евристична гледна точка представлява описателен, характеризиращ елемент на даден сценарий. Характеристичният критерий е залегнал в основата на дадена корупционна схема и от позицията на извършителя, ХК определя или повлиява неговите действия при осъществяване на корупция. Всеки критерий се нуждае от конкретизация или оценка. Конкретизацията или оценката се извършва чрез един или няколко качествени признаци.

Ц

Център е кратко обозначение на „Център за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност“. Представлява самостоятелен орган към Министерския съвет на Република България, изграден специално за реализацията на проекта „БОРКОР“.

ЦППКОП е съкращение на „Център за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност“. Самостоятелен орган към Министерския съвет на Република България, изграден специално за реализацията на проекта „БОРКОР“.

ЦЕЛ (от гръцки *τέλος* [*telos*], също и *νεκα* [*hou heneka*], от латински *finis*) представлява движещият мотив на целенасочена дейност или човешко поведение.